

Школска 2014/2015. година

Општинско такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа

Књижевна олимпијада

II разред

Шифра _____

1. Прочитај следећи одломак и на линијама напиши име аутора, наслов дела, књижевну епоху и књижевну врсту.

„Збогом, збогом! Мојој родној груди
Већ бледи над водом лик;
Море хучи, ноћни ветар блуди,
И носи галебов крик.
Гле сунце што се ка мору свило –
Туд и ми морамо проћи;
Теби и њему сад збогом било,
Земљо родна – лаку ноћ”

_____, _____.
_____, _____.

2. Прочитај следећи одломак и одреди стилске фигуре у подвученим стиховима и врсту риме.

„Збогом, житку, мој прелепи санче,
Збогом, зоро, збогом, бели данче,
Збогом, свете, некадањи рају,
Ја сад мoram другом ићи kraju.”

а) Стилске фигуре су _____ и _____

б) Врста риме је _____.

3. У следећем низу недостаје име једног од српских просветитеља. Пратећи хронологију, допиши име које недостаје.

Гаврил Стефановић Венцловић,

Доситеј Обрадовић, Вук Стефановић Карадић.

4. Када се формирала епоха просвећености као духовни и интелектуални покрет у Европи? Заокружи тачан одговор.

а) 17. век б) крај 17. и почетак 18. века
в) 18. век г) крај 18. и почетак 19. века

5.	<p>Подвучене архаизме замени речју која се данас употребљава. Реч напиши у одговарајућем падежу.</p> <p>„љубов к <u>отечеству</u>“ _____</p> <p>„на <u>ползу</u> мојега рода“ _____</p> <p>„српска <u>јуност</u>“ _____</p>	
6.	<p>Напиши имена аутора и називе четири дела (сва четири су објављена 1847. године) која су капитална за српску књижевност и културу.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
7.	<p>На основу наведеног одломка из секундарне литературе одреди о ком песнику и о којој песми је реч.</p> <p>„Цела природа замире, вене; лишће на дрвећу жути и опада, дрвеће постаје голо. Не, песник не говори тако! Он не гледа тако равнодушно на умирање природе. Он је врло узбуђен зато што га то умирање подсећа на још једно умирање, на његову смрт. Он предосећа да више неће жив дочекати поновно буђење природе, поновно зеленило дрвећа. И у том узбуђењу он друкчије говори него што бисмо ми говорили у обичном говору.“</p> <p style="text-align: right;">(Драгиша Живковић)</p> <p>Име песника је _____. Назив песме је _____.</p>	
8.	<p>На линији напиши назив строфе која је дата у наведеном примеру.</p> <p>„Зар мени јадном сва та дивота? Зар мени благо толико све? Зар мени старом, на дну живота, та златна воћка што сад тек зре? Ох, слатка воћко танталска рода, што ниси мени сазрела пре? Опрости моје грешне zalute, <i>Santa Maria della Salute.</i>“</p> <p>Врста строфе је _____.</p>	
9.	<p>Коме је посвећена <i>Посвета праху оца Србије из Горског вијенца</i> Петра II Петровића Његоша?</p> <p>_____</p>	
10.	<p>Напиши на линији који се облик казивања (форма приповедања) користи у следећем одломку.</p> <p>ЈАЊА (<i>сам хода по соби</i>): Јања, Јања, у несрећна си се планета родио! Јања, оћиш да пропадниш као Велизариос, што пише грческо мудрост. Шупу ти пало, убила ти скупи коњи. Кукуруз</p>	

	си покварио, толики новци коштуи. Чивутин укради двадесет форинти стребро и Рошилдова облигација од кир Дима од хиљада форинти стребро.
11.	Поред наведених књижевних дела напиши име аутора и назив књижевне врсте. а) <i>Јелисавета, књегиња црногорска</i> _____ б) <i>Писмо Харалампију</i> _____ в) <i>Плач Србији</i> _____
12.	Лик митске јунакиње, опеване у <i>Одисеји</i> и описане у следећем тексту, био је инспирација једном романтичарском песнику. На линији напиши име тог песника и наслов његове песме у којој се појављује лик митске јунакиње. Кад се Одисеј вратио из подземља, Кирка му је рекла да ће на путу у завичај проћи крај једног острва на којем седи сирена, окружена костима оних који су зауставили лађе да би уживали у њеној песми. Да би прошао покрај Острва сирена, Одисеј је друговима наредио да га чврсто вежу за катарку, а њима је воском запушио уши. Наслов песме _____ Име песника _____
13.	У следећем низу појмова подвуци оне који се односе на версификацију. дескрипција, симплоха, ода, цезура, катарза, бланкверс, иронија, архаизам, катрен, дидаскалија, опкорачење, варваризам, дванаестерац, комедија, беседа, полисиндент
14.	Имена јунака из колоне повежи бројевима са ауторима у чијим се делима појављују. а) Игуман Стефан _____ 1. Вук Каракић б) Игуман Теодор Милутиновић _____ 2. Иво Андрић в) Смаил-ага Ченгић _____ 3. Доситеј Обрадовић 4. Иван Мажуранић 5. Петар II Петровић Његош
15.	Пажљиво прочитај следеће дефиниције. Одреди да ли су тачне или нетачне заокруживањем слова Т или Н. 1. Леонинска рима је стих са две риме у којем се римује његов крај са крајем првог полустиха. Т или Н 2. <i>Кад млидија умрети</i> је дитирампска песма Бранка Радичевића која опева рану смрт песника. Т или Н

16.	<p>Међу наведеним појмовима подвuci оне који се односе на епоху романтизма.</p> <p>светски бол, библијски мотиви, друштвени роман, гротеска, век разума, мртва драга, верска толеранција, поема, социјална мотивација, психологизација прозе</p>	
17.	<p>Одреди да ли следећи исказ припада области теорије књижевности, књижевне критике или историје књижевности. Одговор напиши на линији.</p> <p>1. Натурализам је књижевни правац настао у Француској у последњим деценијама 19. века. Заснивао се на открићима природних наука и филозофији позитивизма.</p> <hr/>	
18.	<p>Испод кратке дефиниције напиши о којој врсти лирске песме је реч.</p> <p>Лирска песма у којој преовлађују родољубиве и дидактичне теме. Често прославља личност високих државних или црквених поглавара, статусних амблема и носи интонацију узвишених осећања.</p> <hr/>	
19.	<p>Допуни следећу дефиницију називом одговарајућег књижевног правца.</p> <p>_____ је књижевни правац који је почeo да сe формира у Француској у време позне ренесансe. Свој врхунац је имao у француској, немачкој, руској и енглеској књижевности током 17. и 18. века. Главни представници су Баоло, Расин, Молијер, Гете, Лесинг и Шилер.</p>	
20.	<p>Наведену дефиницију доврши додавањем назива одговарајуће књижевнонаучне врсте.</p> <p>_____ је књижевни жанр у којем се даје опис сопственог живота од рођења до тренутка писања или опис само одређених етапа у животу (детињство, младост). У најстаријим облицима овог жанра тежиште је на васпитној улози, а од ренесансe се уносе и путописни елементи.</p>	

Број бодова: _____

Тест прегледао/ла: _____